

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-857 10, 12, 17, 18 IR 34 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1086 (TAP-22-611(3) (TAIS-22-32(5))**

2022-08-29 Nr. NV-2485

Vilnius

Rengėjas: Žemės ūkio ministerija.

Tikslas: pateikti Seimui išvadą dėl Seimo narių E. Gentvilo ir kt. (viso 20 Seimo narių) inicijuoto Alkoholio kontrolės įstatymo pakeitimo projekto. Pakeitimais siūloma suteikti teisę gaminti (ne daugiau kaip 1000 litrų per kalendorinius metus) naminę degtinę ir kitus tradicinius gėrimus, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija ne didesnė kaip 65 tūrio procentai, ūkininkams, kurių ūkis yra įregistruotas Ūkininkų ūkių registre, kurie teikia kaimo turizmo reikalavimus atitinkančias paslaugas ir kurie Žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka yra sertifikuoti kaip tradiciniai amatininkai. Gėrimai būtų gaminami, laikomi, vartojami ir parduodami tik gėrimus pagaminusiam ūkininkui priklausančioje kaimo turizmo sodyboje.

Esama situacija: šiuo metu Lietuvoje yra draudžiama gaminti namų gamybos alkoholinius gėrimus, išskyrus fizinių asmenų asmeniniam naudojimui (t. y. ne parduoti, o tik savo ar šeimos poreikiams tenkinti) gaminamus natūralios fermentacijos alkoholinius gėrimus, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija ne didesnė kaip 18 procentų (alaus – ne didesnė kaip 9,5 procento).

Esmė: siūloma pritarti tikslui, tačiau teikiamos pastabos ir pasiūlymai dėl teisinio reguliavimo tobulinimo (be kita ko papildyti nuostatomis dėl ūkininkų gaminamų naminių alkoholinių gėrimų gamybos valstybinio reglamentavimo; įpareigoti ūkininkus tikrinti savo gaminamų naminių alkoholinių gėrimų saugą ir kokybę, sudarant sutartis su laboratorijomis; papildyti nuostatomis dėl ūkininkų, kuriems leidžiama gaminti alkoholinius gėrimus, gamybos licencijavimo tvarkos; dėl Administracinių nusižengimų kodekso ir Baudžiamojo kodekso atitinkamų nuostatų keitimo; numatyti ūkininkų gaminamų naminių alkoholinių gėrimų gamybos ir prekybos kontrolės mechanizmą ir įvardinti už gamybos ir prekybos priežiūrą ir kontrolę atsakingas institucijas; dėl alkoholio reklamos nuostatų).

Derinimas:

- derinta su Ekonomikos ir inovacijų, Sveikatos apsaugos, Finansų, Teisingumo, Vidaus reikalų ministerijomis, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentu, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba, Konkurencijos taryba, Lietuvos alkoholinių gėrimų gamintojų ir importuotojų asociacija;
- Vidaus reikalų ministerija, Konkurencijos taryba ir Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba derino be pastabų. Anot rengėjų, į Ekonomikos ir inovacijų, Sveikatos apsaugos, Teisingumo ministerijų pastabas atsižvelgta. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento pastabos (be kita ko, kad nutarimo projekto nuostatos – pritarti naminės degtinės ir kitų alkoholinių gėrimų gamybos, prekybos bei vartojimo įteisinimui, suteikiant gamybos, laikymo, prekybos ir vartojimo teisę ūkininkams, nedera su Įstatymo tikslu bei valstybės alkoholio kontrolės politikos principais), Finansų ministerijos pastabos (be kita ko, kad, atsižvelgiant į tai, kad mokestinių prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonės (laidavimai, garantijos) padeda užtikrinti mokestinės drausmės laikymąsi ir mažina nepriemokos dydį, iš ūkininkų, kaip ir iš kitų etilo alkoholio gamintojų, turėtų būti reikalaujama laidavimo (garantijos) ir Lietuvos alkoholinių gėrimų gamintojų ir importuotojų asociacijos pastabos (be kita ko, asociacijos vertinimu, neaišku kodėl tam tikriems ūkio subjektams būtų sudaromos išskirtinės sąlygos gaminant stipriuosius alkoholinius gėrimus iškart be papildomų procedūrų ir atitikties reikalavimų išpildymo gauti mažmeninės prekybos licenciją) įvertintos derinimo pažymoje;

- klausimas buvo aptartas 2022 m. balandžio 26 d. tarpinstituciniame pasitarime, pateiktas patikslintas projektas, kurį Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė derino be pastabų, tačiau dėl Finansų ministerijos, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento ir Lietuvos alkoholinių gėrimų gamintojų ir importuotojų asociacijos pastabų (paminėtos aukščiau) sutarimo rengėjams rasti nepavyko. 2022 m. rugpjūčio 26 d. pateiktas papildomai patikslintas Projektas (*atsisakyta ankstesnio siūlymo išplėsti taikymą, neapsiribojant tik kaimo turizmo paslaugomis*).

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

Dalykinio vertinimo išvada: klausimas pakartotinai aptartinas tarpinstituciniame pasitarime (numatyta 2022 m. rugpjūčio 30 d.).

Patarėjas

Arvydas Nevas, tel. +37052098787; +37065842723, el. p. arvydas.nevas@lr.lt